

تعاونی، گره‌گشای اقتصاد

سهم خراسان رضوی از تعاونی‌های کشور با ۷۶۸۴ تعاونی فعال و تقریبا به همین میزان تعاونی راكد ، حدود ۷/۵ درصد است

گزارش خبری

روزنامه‌نگار

۷۶۸۴ تعاونی فعال و تقریبا به همین میزان تعاونی راكد در خراسان رضوی داریم. سهم ما از مجموع تعاونی های کشور حدود ۷٫۵درصد و برآورد سرمایه اولیه این تعاونی ها بیش از ۲۴۰میلیارد تومان است. اگر بپرسید که آیا این اعداد وارقام نشان دهنده عملکرد مثبت استان است یا منفی؟ باید بگوئیم که درمجموع، نه فقط در استان ما بلکه درکل کشور این موضوع با وجود تأکیدات رهبر معظم انقلاب و نتایج مثبتی که در دهه ۶۰ برای توزیع کالا و بعد از آن در تأمین سرمایه درگردش واحدهای تولیدی یا خانه دارکردن بسیاری از اقشار کارگری و کارمندی داشت. مغفول مانده است؛ آن هم درست زمانی که یکی از گره‌گشاترین راهکارها برای ایجاد عدالت اقتصادی، اشتغال زایی و همچنین مردمی شدن اقتصاد در کشور، تشکیل همین تعاونی هاست. با وجود اینکه براساس سند چشم انداز بیست ساله سهم تعاون در اقتصاد باید ۲۵ درصد باشد، این میزان در کشور کمتر از ۶ درصد است. البته از سال ۱۳۹۸ تا کنون این رقم به طور دقیق محاسبه نشده است اما فعالان حوزه تعاون معتقدند که احتمالا کمتر هم شده و حتی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از سهم ۵۳ درصدی این بخش در اقتصاد کشور خبر داده است. به اعتقاد کارشناسان، دلایلی همچون دولتی بودن اقتصاد، نبود اعتماد و باور به بخش تعاون، پایین بودن نرخ رشد اقتصادی و بهره وری و به دنبال آن گسیل سرمایه ها به سمت بازارهایی مانند سکه، طلا، خودرو و... از جمله دلایل مغفول ماندن این بخش در دهه های اخیر است. اهمیت توجه به توسعه تعاونی ها باعث شد که در اسفند سال گذشته بعد از ۱۱سال، سند تحول تعاون بازنگری شود و در سال جدید به همه دستگاه ها برای توسعه بخش تعاون ابلاغ گردد. در این گزارش به طور کلی به اهمیت توسعه تعاونی ها و آخرین وضعیت این بخش در استان، پرداخته ایم.

تعاون مساوی است با اقتصاد مقاومتی

«اگر در مشهد یک تعاونی توسعه و عمران شهرستانی تشکیل شود، باید طبق قانون ۵٫۵درصد جمعیت شهر در آن عضو شوند، یعنی چیزی حدود ۲۰هزار نفر؛ حالا اگر حق عضویت هر نفر را یک میلیون تومان در نظر بگیریم، سرمایه اولیه این تعاونی ۲۰میلیارد تومان خواهد شد.» این مثال را مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی خراسان رضوی می زند تا نشان دهد تعاونی ها چقدر می توانند در جمع کردن سرمایه های خرد و راه اندازی یک پروژه مفید باشند.

به اعتقاد محمدامین بابایی، در تعاون می توان اصول اقتصاد مقاومتی را دید، چون اگر برای اقتصاد مقاومتی پنج محور اصلی یعنی اقتصاد درون زا، دانش بنیان، برون گرا (صادرات)، مردمی و عدالت محور را در نظر بگیریم بخش تعاون می تواند همه این پنج محور را با هم داشته باشد. او برای تأکید بیشتر بر اهمیت این بخش می افزاید؛ کارکرد تعاونی ها در اقتصاد بر کسی پوشیده نیست، اما باید از این ظرفیت درست استفاده شود. مثلا در دهه ۶۰ تعاونی ها بودند که کمک کردند و فشار اقتصادی و شرایط سخت زنجیره تولید را مدیریت کردند. اکنون نیز تعاونی ها برای گذر از شرایط سخت اقتصادی می توانند نقش مؤثری داشته باشند.

قوانین در حمایت از تعاونی ها رعایت نمی شود مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان در پاسخ به این سؤال که مهم ترین چالش این روزهای تعاونی ها چیست؟ می گوید: قوانین در حمایت از تعاونی ها به درستی توسط دستگاه های اجرایی انجام نمی شود و همین موضوع یکی از دلایل مهم مغفول ماندن این بخش اقتصادی است. همچنین باید در نظر داشته باشیم که گاهی برداشت درستی از تعاونی ها که یک تشکل اقتصادی است، وجود ندارد و آن ها وارد جریان های سیاسی می شوند که این موضوع تعاونی را از اصل ماجرای تشکیل آن دور می کند.

بابایی می افزاید؛ از مهم ترین چالش ها در تعاونی ها

بعد از نیاز به توسعه دانش فنی برای ورود و رقابت

در بازار، آگاهی کافی نداشتن از قوانین است.

هیئت مدیره، اعضا و بازرسان درباره وظایف خود

و دیگر نقش های تعاونی آگاهی کافی ندارند و همین

موضوع باعث افزایش شکایت ها و ایجاد مشکل

در تعاونی ها می شود.

او در پاسخ به این سؤال که وزارت تعاون، کار

و رفاه اجتماعی به عنوان متولی اصلی این حوزه

در راستای رفع چالش ها و افزایش فعالیت تعاونی ها

چه اقداماتی انجام داده است؟ می گوید؛ ما در حوزه

تعاون کارگاه های آموزشی برگزار می کنیم که البته

متأسفانه استقبال خوبی از آن نشده است. همچنین

یکی از اقدامات خوب دولت سیزدهم، به روزرسانی و ابلاغ سند تحول بخش تعاون بود که ما در استان پیگیر اجرایی شدن آن توسط دستگاه ها هستیم.

چون برای توسعه بخش تعاون به کمک همه دستگاه ها نیاز است.

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان از احیای ۲۰ واحد تعاونی راكد در سال جدید خبر می دهد

و می افزاید؛ ۷۶۸۴ تعاونی در ۱۵گروه در استان فعالیت دارند که از این تعداد ۱۷۵۳ تعاونی در بخش کشاورزی، ۱۰۰۶ تعاونی در بخش صنعتی، ۲۴۵۲ تعاونی در بخش خدمات و مابقی در ۱۲گروه دیگر فعال هستند.

اقتصاد ما سرمایه ای است، نه مردمی

«سیستم اقتصادی ما مردمی نبوده و بیشتر به سمت سرمایه ای سوق پیدا کرده و این یکی از مهم ترین دلایل ناموفق بودن تعاونی ها در کشور بوده است.» این برشی از صحبت های ناصر توکلیان فر، کارشناس و فعال حوزه تعاون است.

او در این باره می گوید؛ به عنوان مثال سیستم

بانکی ما به جای توجه به تشکل ها و تعاونی ها

برای سرمایه ها اعتبار قائل است و با سرمایه ها کار

می کند. همچنین بسیاری از ارگان ها و دستگاه ها

ترجیح می دهند که به جای قرارداد با تعاونی ها

با اشخاص معامله کنند. همین موضوع باعث

می شود که تعاونی ها نتوانند از سرمایه و امکانات ملی استفاده کنند.

او با اشاره به تأکیدات قانون اساسی و حتی آموزه های دینی ما در زمینه تعاون، می گوید:

تعاون هنوز نتوانسته در کشور ما جایگاه واقعی

خود را پیدا کند که یکی دیگر از مهم ترین عوامل

ضعف در موضوع فرهنگ سازی در حوزه تعاونی ها

بوده است.

توکلیان فر با تأکید بر تأثیر تعاونی ها در حوزه های

مختلف و بی توجهی به آن می افزاید؛ اکنون

تعاونی های خراسان رضوی برای بیش

از ۱۲۰هزار نفر اشتغال ایجاد کرده اند و حدود

هفت برابر، سهام دار دارند. تعاونی ها باعث

ایجاد اشتغال و جذب سرمایه های خرد

می شوند که می تواند اثربخشی خوبی در اقتصاد

داشته باشد.

به گفته توکلیان فر طبق چشم انداز سند تحول

تعاونی ها، باید تا ۱۰سال آینده ۱۵درصد حجم

نقدینگی کشور در پروژه های ملی تعاونی جذب

شود. سهم تعاون از اقتصاد ملی ۲۵درصد باشد

و ۲۰درصد اشتغال مولد در حوزه تعاون ایجاد

شود. نیازاست برای رسیدن به این اهداف،

هم به فرهنگ سازی توجه شود و هم دولت

و دستگاه های اجرایی، تعاونی ها را در برنامه های

خود دخیل کنند.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار خبر داد

تسهیلات ۵۵۰میلیون تومانی مسکن برای سازندگان نهضت ملی

مرتضی محمدپور

وعدۀ ۴میلیون مسکن را شاید بتوان مهم ترین وعده دولت سیزدهم دانست؛ موضوعی که با وجود استقبال مردم، بسیاری از کارشناسان آن را غیرعملی می دانند اما تأکید بر غیرمتمرکز بودن عملیات عمرانی و مردم پایه بودن آن سبب شده تا چشم انداز ساخت مسکن انبوه و ملی در قالب های مختلف حمایتی، روستایی و زمین های بازآفرینی شهری دست یافتنی تر به نظر برسد. با هدف تشریح جزئیات نهضت ملی مسکن در خراسان رضوی، ظهر روز گذشته، اتاق جلسات استانداری خراسان رضوی میزبان نشست خبری متولیان این پروژه ملی بود که با حضور جمعی از اصحاب رسانه استان برگزار شد.

● صدور ۲۳ هزار پروانه ساختمانی

جواد خدایی، معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار خراسان رضوی، در این نشست تصریح کرد که در حوزه نهضت ملی مسکن تا به امروز ۴۰میلیون مترمکعب برای ۱۸۰هزار واحد تأمین شده که در ۱۶ سال گذشته، تأمین این میزان زمین بی سابقه بوده است. وی افزود؛ علاوه بر این، سرانه تأمین شده امروز ۱۵ برابر حد نیاز است و امیدواریم که به سرعت بتوانیم وارد فاز مشارکت ها و فرایند عملیاتی ساخت شویم.

تشریح انواع و اقسام ساخت مسکن در پروژه

نهضت ملی مسکن، محور بعدی سخنان معاون امور عمرانی استاندارد بود. خدایی تأکید کرد که نهضت ملی مسکن با چشم انداز ساخت ۴میلیون واحد مسکونی، چهار شکل مختلف دارد که دولت به طور هم زمان در چهار دسته آن به میدان آمده است. وی ادامه داد؛ یکی در قالب طرح حمایتی، زمین با تخفیف ۳۰ تا ۵۰درصدی به افراد ارائه می شود و تسهیلات مسکن نیز در قالب وام های ۵۵۰میلیون تومانی با نرخ ۱۸درصد در تمامی شهرها به افراد اعطا خواهد شد تا خودشان به صورت خویش فرما زمین هایشان را بسازند.

به گفته خدایی، در فرایند ساخت خویش فرما، هر مرحله از ساخت در چشم انداز زمان بندی مشخصی قرار می گیرد و دولت با تسهیلاتی، سازنده را کمک می کند تا در یک بازۀ زمانی مشخص، هر مرحله از ساخت شامل پروانه، اجرای پی و مراحل بعدی را اجرا کند.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندارد با اشاره به شکل دوم اجرای نهضت ملی مسکن گفت، در شکل دوم نهضت ملی مسکن، زمین های محدوده بافت های ناکارآمد برای صاحبان مشخص شده اند و دولت در این حوزه با ضوابط تشویقی، کار را برای بازسازی و بهسازی اراضی آسان کرده است. به پیشنهاد شهرداری ها برای ۸۳شهر از ۹۶شهر هدف، بیش از ۲۳ هزار پروانه ساختمانی دریافت های هدف بازآفرینی صادر کرده ایم. آن طور که خدایی تشریح کرد، شکل سوم نهضت

ملی مسکن مربوط به کسانی است که زمین دارند اما یاد فرایند ساخت دچار مشکل هستند یا پروژه عمرانی آن ها نیمه تمام مانده است. در این صورت، مقرر شده تا تسهیلات بانکی ۵۵۰میلیون تومانی به ازای هر طبقه با سود ۱۸درصد به افراد اعطا شود. وی افزود؛ آخرین شکل نهضت ملی مسکن نیز در مسکن روستایی معنا پیدا می کند؛ جایی که زمین به صورت ۹۹ساله در روستاهای فاقد زمین و تسهیلات ۳۵۰میلیون تومانی به افراد زمین دار اعطا می شود تا پروژه اجرایی و عمرانی را آغاز کنند.

● انبوه سازی به موازات توسعه زیرساختی

«نهضت ملی مسکن فقط به معنای انبوه سازی خانه نیست و تلاش های زیادی در حال انجام است تا زیرساخت های فرهنگی، تفریحی، ورزشی و آموزشی متناسب نیز در نقاط مختلف ایجاد شود.» این جملات، بخشی از سخنان جواد خدایی در پاسخ به سؤال خبرنگار شهرا را بود. وی تصریح کرد؛ به طور مثال، در طرح تحول روستایی قرار بر این شد که مهاجرت از روستاها مدیریت شود و خدماتی که باعث ایجاد احساس تبعیض میان روستا و شهر می شد، به صورت یکسان و متوازن ارائه شود. بازنگری در ۱۱۱۳ طرح هادی، احداث و تحویل ۲۲ هزار مسکن روستایی، آب رسانی به ۲۴۰ روستا، احیای ۷۴۰ رشته قنات، ایجاد ۱۶۰۹ کلاس درس و ۲۴۰ کیلومتر راه روستایی، بخشی از این برنامه است و در حال پیگیری آن هستیم.

وی افزود؛ رشد ۳٫۵ برابری جذب سرمایه گذاری خارجی در دو سال گذشته، کمک زیادی به تسریع پروژه های زیرساختی کرده است. این مسئله به موازات رشد ۴۳درصدی ترانزیت استان و ایجاد بزرگ ترین شهرک صنعتی شرق کشور، نشان از استمرار طرح های عمرانی و زیرساختی دارد که درآمد مطلوبی هم به دنبال خواهد داشت.

● ۳۹۱ هزار واحد، سهم خراسان رضوی

وحید داعی، مدیرکل راه و شهرسازی خراسان رضوی، هم در ادامه این نشست گفت؛ در چشم انداز ۴میلیونی دولت سیزدهم، سهم خراسان رضوی بالغ بر ۳۹۱ هزار واحد مسکونی است که از این میان، ۱۹۵ هزار واحد در بخش حمایتی، ۵۶ هزار واحد در بخش بافت فرسوده، ۷۵ هزار واحد در بخش خود مالک و ۶۵ هزار واحد دیگر نیز در بخش روستایی در نظر گرفته شده است. تأکید وی بیش از همه با این محور بود که مقرر شده تا دولت فقط در مقام پشتیبان و ناظر طرح فعالیت کند و کارگزاری اصلی برعهده مردم باشد. داعی افزود؛ براساس برنامه ریزی های ما تلاش برایین است تا دریافت پروانه برای آن هایی که داوطلب بهسازی بافت فرسوده شهری هستند، رایگان باشد. در بخش اراضی خود مالک نیز تا به امروز ۱۴ هزار نفر از تسهیلات دولت استفاده کرده و در حال ساخت مسکن در این زمین ها هستند.

خبر روز

تورم مواد غذایی به روایت مرکز آمار

جزایری گزارش مرکز آمار از شاخص قیمت مصرف کننده نشان می دهد که نرخ تورم ماهانه در آبان ماه به ۲٫۲درصد رسید که نسبت به ماه گذشته ۰/۱درصد کاهش داشته است. به عنوان مثال در این ماه تورم نان و غلات ۰/۴درصد، گوشت سفید و قرمز ۱٫۴درصد، شیر، پنیر و تخم مرغ ۱٫۲درصد، قند، شکر و شیرینی ها، ۱٫۴درصد بوده است. همچنین تورم میوه و خشکبار منفی ۱٫۲درصد و روغن ها منفی ۱٫۱درصد بوده است.

هر چند بانک جهانی در جدیدترین گزارش اعلام کرده که نرخ تورم مواد غذایی کاهش داشته با این حال همچنان نرخ تورم مواد غذایی در کشور زیاد است. به عنوان مثال نرخ تورم سالانه تورم خوراکی ها و آشامیدنی ها در آبان ماه ۵۲٫۴درصد اعلام شده است. نرخ تورم سالانه تورم خوراکی ها و آشامیدنی ها در آبان ماه سال گذشته ۶۱٫۸درصد اعلام شده بود. تورم نقطه ای گوشت قرمز، سفید و فرآورده های آن به طور میانگین ۸۷درصد افزایش یافته است. یعنی در شرایط کنونی مردم برای خرید یک کیلو گوشت قرمز نزدیک به دو برابر آبان ماه سال گذشته هزینه می کنند. همچنین تورم روغن در آبان ماه امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵۵درصد افزایش یافته است. گزارش مرکز آمار ایران نشان می دهد که در آبان ماه امسال میزان تورم ماهانه خراسان رضوی به ۲٫۸درصد رسیده که ۰٫۶درصد بیشتر از میانگین کشور است. تورم سالانه خراسان رضوی هم ۴۷درصد اعلام شده که نزدیک به ۲درصد بیشتر از میانگین کشوری است.

منظور از تورم نقطه به نقطه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت نسبت به ماه مشابه سال قبل است. در آبان ماه ۱۴۰۲، تورم نقطه به نقطه خانوارهای کشور، ۳۹٫۲درصد بوده است، یعنی خانوارهای کشور به طور میانگین، ۳۹٫۲درصد بیشتر از آبان ماه ۱۴۰۱، برای خرید یک مجموعه کالاها و خدمات یکسان، هزینه کرده اند. تورم نقطه به نقطه آبان ماه ۱۴۰۲، در مقایسه با ماه قبل بدون تغییر بوده است.

خبر چین

گسترش تسهیلات قرض الحسنه بانکی

ایرانارائیس کل بانک مرکزی درباره اقدامات بانک مرکزی در زمینه تسهیلات قرض الحسنه گفت؛ افزایش سقف وام قرض الحسنه به ۳۰۰میلیون تومان، تغییر روش کارمزد و اصلاح ضوابط و جوه سپرده شد؛ در قرض الحسنه از جمله اقدامات بانک مرکزی است. محمدرضا فرزین تأکید کرد؛ دیگر اقدام مناسب بانک مرکزی این است که فعالیت بانکی، همچون افتتاح حساب و اعتبارسنجی به طور غیرحضوری انجام می شود.

پرداخت سهام عدالت به جاماندگان

فارس وزیر اقتصاد درباره آخرین جزئیات اعطای سهام عدالت به جاماندگان، گفت؛ آیین نامه پرداخت به ذی نفعان و جمعیت تحت پوشش آماده است و به محض توافق با وزارتخانه ها، اجرایی می شود. احسان خاندوزی اظهار کرد؛ اینکه چه سهمی از کدام وزارتخانه ها برای اعطای سهام عدالت اختصاص یابد، مورد توافق وزارتخانه های مرتبط قرار نگرفته است.

پلمب ۳ واحد صنفی در مشهد

شهرا آرنیوز مدیر بازرسی و نظارت اتاق اصناف خراسان رضوی گفت؛ سه واحد صنفی در خیابان سجاد مشهد در حال و هوای جمعه سیاه پلمب شدند. محسن صیادی گفت؛ درگشت مشترک بازرسی و نظارت اتاق اصناف که با حضور تعزیرات حکومتی برگزار شد، سه واحد صنفی که در قالب برگزار جمعه سیاه با همان بلک فرایدی اقدام به برگزاری حراج غیرواقعی کرده بودند، پلمب شدند. وی افزود؛ از دیگر تخلفات این سه واحد صنفی، گران فروشی و رعایت نکردن قوانین و مقررات نظام صنفی بوده است.

صورت حساب الکترونیکی فروش نان

صدواسیماسامانه صورت حساب الکترونیکی فروش نان دیروز رونمایی شد. سخنگوی طرح هوشمند سازی پارانه آرد و نان با بیان اینکه حدود ۱۸ ماه از آغاز طرح هوشمندسازی پارانه آرد و نان می گذرد و در این مدت دو مرحله از این طرح اجرایی شده است، گفت؛ در این مرحله مردم با استفاده از برنامه کاربردی که تحت وب طراحی شده به محض انجام تراکنش، صورت حساب خود را مشاهده می کنند. محمد جلال افروز؛ به این علت که روزانه حدود ۱۲میلیون تراکنش خرید نان در سامانه ثبت می شود با استفاده از نظردمی می توان به یک دسته بندی مناسب درباره عملکرد ناوایان در حوزه تهیه و توزیع نان رسید.

بورس سرنوشت سود بانکی ها در بورس

فردای اقتصادا کارشناس بازار سرمایه معتقد است قانون جهش تولید مسکن در شهریورماه سال ۱۴۰۰ به تصویب رسید و مهم ترین بخش مربوط به ماده ۴ است. در این بخش بانک ها و مؤسسات غیربانکی ملزم می شوند که ۲۰درصد از تسهیلاتی را که سالانه پرداخت می کنند، به بخش مسکن با نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار تخصیص دهند. مهرداد حقگو بیان کرد؛ در سال ۱۴۰۱ بانک های بورسی حدود ۳۷۰همت درآمد حاصل از تسهیلات اعطایی داشتند. خالص درآمد با کسر سهم سود سپرده گذاران ۱۲۰همت برآورد می شود. ۲۰همت در حوزه خالص درآمد کارمزد به ثبت رسیده است. وی ادامه داد؛ تقریبا ۸۰همت سود خالص شبکه پولی بانکی در شرکت های بورسی بوده است. در برابر و تابستان سال ۱۴۰۲ ۱۲۰همت تا ۲۰همت شناسایی سود خالص برای شرکت های بانکی داشتیم که احتمالا تا انتهای سال به ۱۰۰تا ۱۲۰همت برسد. این تحلیلگر بازار سرمایه بیان کرد؛ اکنون ۲۶همت جریمه قطعی شده است و احتمالا به این رقم اضافه می شود. ۱۲ تا ۱۰ بانک در مرحله تجدیدنظر هستند و با صدور رای به ۲۰همت جریمه افزوده می شود. برآوردها نشان می دهد که تقریبا ۳۰تا ۴۰درصد سود خالص بانک ها در بورس کاهش پیدا می کند.